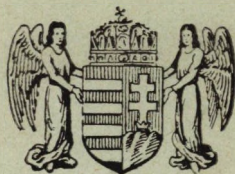

305404

**A MAGYAR
BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET**

1939. ÉVI

JELENTÉSE

TIHANY, 1940.

AZ INTÉZET KIADÁSA.

Int. D. O.
381.

**A MAGYAR
BIOLOGIAI KUTATÓINTÉZET**

1939. ÉVI

JELENTÉSE

TIHANY, 1940.

AZ INTÉZET KIADÁSA.

M. T. AKAD. KÖNYVTÁRA
1940. 8217

IGLÓI JÁNOS nyomdája, BALATONFÜRED
1940.

Az 1939. esztendő két igen mélyreható változást hozott Intézetünk személyi viszonyaiban. Az egyik, amely különös szomorúsággal töltötte el az Intézet tagjait, dr. Scherffel Aladár c. egyetemi ny. r. tanárnak Intézetünk tiszteletdíjas tagjának június 1-én bekövetkezett halála. Dr. Scherffel Aladár Intézetünknek csaknem alapítása óta volt tagja és egyben ő az első halottunk is. Ez a hely nem az, ahol ki-magasló tudományos érdemeit, amelyek neki itthon és a kül-földön annyi dísz és megbecsülést szereztek, megfelelően méltassuk. Meg kell hajtánunk azonban ezen a helyen is nemes egyénisége és emelkedett kutatószelleme előtt a tiszteletteljes kegyelet zászlaját, egyben hálánkat nyilvánítani mindazért a megbecsülésért, amit az ő nemzetközi szakte-kintélye szerzett Intézetünknek. Emlékét mindenkor kegye-lettel fogjuk megőrizni és példája világító fáklyaként fog előttünk járni. Nagy halottunkat Tihanyban temettünk el, ravatalánál Intézetünk és egyben a Magyar Tudományos Akadémia nevében Entz Géza igazgató mondott búcsúbeszédet.

A másik mélyreható változás, bár nem ilyen szomorú körülmények között történt, szintén fájdalmasan érintette Intézetünket. A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 18.573/1939 III. számú rendeletével július 1.-i hatállyal a mi-nisztériumba rendelte be szolgálattételre dr. Méhes Gyula ügyvezető igazgatót. Dr. Méhes Gyula Intézetünknek csak-nem alapítása óta volt tagja, először mint adjunktus, majd 1935. óta mint ügyvezető igazgató. Mind kutatómunká-jával, mind főleg ügyvezetői minőségében kifejtett mun-kásságával felbecsülhetetlen érdemeket szerzett az Inté-zet felvirágoztatása körül. Kitűnő szervezőképessége, admi-nisztratív munkákban való ösztönös jártassága, nagyfoku tap-intata és egyéniségének személyes varázsa igen nehéz kö-rülmények között is biztosították az intézet munkájának zavartalan folytatását. Ezek a kiváló képességei hívták fel rá a Miniszter Úr figyelmét, aki olyan új munkakörrel ru-házta fel, melyben remélhetőleg teljes mértékben kifejtheti képességeit. Szerencsére új munkakörében sem szakad el teljesen Intézetünk-től és így remélhetjük, hogy továbbra is részesedni fogunk tevékenységének előnyeiben.

Dr. Méhes Gyula minisztériumi szolgálatra való beren-delésével egyidejűleg a Miniszter Úr dr. Wolsky Sándor

adjunktust bízta meg további intézkedésig Intézetünk ügyvezetésével.

Új munkatárssal is gyarapodott az év folyamán Intézetünk tisztviselői kara, dr. Gyórfy Barna egyetemi tanársegéd személyében, akit október 1-től Intézetünknel foglalkoztat a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr.

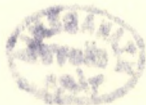
Dr. Csegezy Géza asszisztens fizetéses szabadsága szeptember 1-én lejárt és ez időtől kezdve ismét szolgálatot teljesít, egyelőre Budapesten Entz Géza igazgató mellett, személyes természetű megbizatással.

A júliusi előlépések és címadományozások során a Kormányzó Úr Ófömltósága dr. Csik Lajos és dr. Wolsky Sándor adjunktusoknak a VII. fizetési osztály jellegét adományozta, az év végén pedig dr. Csik Lajos valósággal is kineveztetett a VII. fizetési osztályba.

Az év folyamán két esetben fordult elő, hogy a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur intézetünk tagjait nemzetközi tudományos összejövetelekre küldötte ki. Dr. Csik Lajos adjunktust az Edinburghban tartott nemzetközi örökléstan kongresszusra, dr. Sebestyén Olga asszisztentst pedig a Svédországban tartott IX. nemzetközi limnológiai kongresszusra. Mindketten egyttal Intézetünket is képviselték a nevezett kongresszusokon.

Dr. Csik Lajos adjunktus július folyamán meghívást kapott a német „Forschungsgemeinschaft der Deutschen Wissenschaft“-tól, hogy a magyar-német kultúregyezmény keretében mint csereösztöndíjas egy éven át emberörökléstan kutatásokat folytasson a berlin-dahlemi Kaiser Wilhelm Institut für Anthropologie-ban. A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr erre a célra egy évi szabadságot engedélyezett dr. Csik Lajosnak, aki augusztusban foglalta el munkahelyét Berlinben, munkáját azonban szeptemberben, a háború kitörésekor kénytelen volt egy időre megszakítani.

Intézetünket az 1939-es év folyamán is 53 hazai és három külföldi kutató kereste fel. Utóbbiak számának erős csökkenése a nemzetközi helyzet bizonytalanságával kapcsolatos, annál örvendetesebb, hogy a magyar-német kultúregyezmény keretében csaknem állandóan dolgozik Intézetünkben hosszabb időre egy-egy német csereösztöndíjas. Dr. F. Geyer és Dr. H. Mann ösztöndíjának lejártja után dr. Ilse Fischert küldötte egy évre csereösztöndíjjal Intézetünkhöz a Miniszter Ur. Nevezett az év végén foglalta el munkahelyét.

Az intézet személyzete.

TISZTVESELŐK :

1. **Dr. Entz Géza**, egyet. ny. r. tanár, igazgató.
2. **Dr. Müller Sándor**, egyet. m. tanár, adjunktus.
3. **Dr. Csik Lajos**, egyet. m. tanár, adjunktus.
4. **Dr. Wolsky Sándor**, egyet. m. tanár, adjunktus, megb. ü. v. igazgató.
5. **Dr. Komprecher István**, egyet. m. tanár, asszisztens.
6. **Dr. Csegezy Géza**, asszisztens.

IDEIGLENESEN BEOSZTOTT TISZTVESELŐK ÉS TISZTELETDIJASOK:

1. **Dr. Sebestyén Olga**, polg. isk. tanár. szolgálatátételre beosztva.
2. **Dr. Jaczó Imre**, ideiglenes gyakornok.
3. **Dr. Gyórfy Barna**, egyet. tanársegéd, ideiglenes gyakornok.
4. **Oslányi Gizella**, áll. h. tanítónő, irodai segéderő.

ALTISZTEK:

1. **Németh József**, műszaki altiszt, mechanikus.
2. **Holly Ferenc**, műszaki altiszt, hajógépész.
3. **Sáfár István**, II. oszt. altiszt, laboráns.
4. **Feké Kálmán**, II. oszt. altiszt, konyha- és szállóüzem vezetője.
5. **Kozma Ferenc**, kisegítő szolgáló, laboráns.

Az intézetben dolgoztak:

1. **dr. Alodiatoris Irma**, egyet. gyakornok. Budapest, Anthropologiai Int. V. 15.—IX. 15. „Bibliográfiai tanulmányok.“
2. **Ábrahám Ambrus**, egyet. c. ny. rk. tanár, főisk. tanár. Szeged, Tanárképző Főiskola. VII. 3.—VIII. 1. „A piócák béliidegrendszere.“
2. **dr. Barla-Szabó József**, klinikai műtőorvos. Budapest, Verebély-klinika. IV. 16. „Ízületképzési műtétek.“
4. **dr. v. Benárd Miklós**, orvos, egyet. tanársegéd. Budapest, Ált. Kórtani Intézet. VII. 10.—15. „Állatokon végzett ízületi műtéteknek klinikai szempontból való érvényesítése.“
5. **dr. Bérczi László**, egyet. tanársegéd. Szeged, Egyetemi Növényteni Intézet. VII. 17.—VII. 31. „Balaton és környékének vizigombáinak vizsgálata.“
6. **Biczók Ferenc**, tanár. Szeged, Apponyi Kollegium. VI. 15.—VI. 30. „A Tihanyi-félsziget bogárfaunája.“
7. **dr. Bruckner Győző**, egyet. c. ny. rk. tanár. Szeged, Szerves- és Gyógyszerészi Vegytani Intézet. VII. 15.—VII. 31. „Szerves kémiai vizgálatok.“
8. **dr. Fábian Gyula**, múzeumi gyakornok. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. VI. 19.—VIII. 6. „Thysanoptera vizgálatok.“
9. **dr. Finóczy Ernő**, egyet. tanársegéd. Budapest, Verebély-klinika. I. 5. „Regeneratív műtétek.“
10. **dr. Gelei Gábor**, egyet. tanársegéd. Szeged, Egyetemi Állattani Intézet. I. 6.—VIII. 18. „A Drosophila örökléstani törvényei, kísérleti alapon.“ „Colochicin hatása a Drosophila-melanogasterre.“
11. **dr. Gelei József**, egyet. ny. r. tanár. Szeged, Egyetemi Állattani Intézet. VII. 12.—VIII. 6. „Prostomiás Ciliáták neuronemarendszere.“
12. **Gelei Judit**, polgári iskolai tanár. Szeged, Tanárképző Főiskola. VII. 6.—VIII. 8. „Gejziritek faunája.“
13. **dr. Hettler Emilné, dr. Oroszy Magdolna**, egyet. tanársegéd. Budapest, Gyógyszerismereti Intézet. VIII. 2.—VIII. 26. „Béka izmok és szervek gázanyagcseréje.“
14. **Horváth Endre**, V. éves orvostanhallgató, egyet. gyakornok. Budapest, Közegészségtani Intézet. VII. 2.—VII. 30. „Az ikerkutatás statisztikai feldolgozása.“
15. **dr. Issekutz Béla**, egyet. ny. r. tanár. Budapest, Gyógyszerismereti Intézet. VIII. 1.—VIII. 26. „Pharmakológiai vizgálatok Parameciumokon és Hydrákon.“
16. **ifj. dr. Issekutz Béla**, egyet. tanársegéd. Budapest, Gyógyszerismereti Int. VIII. 1.—VIII. 26. „Spasmolyticák hatása béka izmára, gerincagyára és idegére.“
17. **Issekutz Livia**, gyógyszerész gyakornok. Budapest, Gyógyszerismereti Intézet. VIII. 1.—VIII. 26. „Parameciumokon és Hydrákon végzett pharmakológiai tanulmányok.“

18. **Issekutz Mária**, szigorló orvos. Budapest, Gyógyszerismereti Intézet. VIII. 1.—VIII. 26. „Békák izma és szervek gázanyagcseréje“
19. **dr. Jankovich Adél**, orvos, egyet. tanársegéd. Budapest, Közegészség-tani Int. VII. 2.—VII. 30. „Az ikerkutatás statisztikai feldolgozása.“
20. **dr. Karoliny Lajos**, kórházi főorvos, egyet. m. tanár. Gyula, VII. 11.—VIII. 10. „Az allergiás reakcióval kapcsolatos kötőszöveti elváltozások finomabb szövettani vizsgálata.“
21. **dr. Kehidai Gábor**, orvos. Budapest, II. sz. Női Klinika. VI. 26.—VII. 2. „Melanophor hormon kísérlet.“
22. **dr. Koczkás Gyula**, egyet. m. tanár. Pécs, Erzsébet Tudományegyetem Fizikai Intézete. VIII. 2.—23. „Szívizomterefogat változása.“
23. **dr. Krepuska Gyula**, múzeumi őr. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. VIII. 4.—11. „Bibliografiai tanulmányok.“
24. **dr. Mester Zoltán**, klinikai műtőorvos. Budapest, Verebély klinika. III. 25.—26. „Ízületképzési műtétek.“
25. **dr. Mihályi Ferenc**, okl. középisk. tanár. Budapest, Orsz. Közegészségügyi Intézet. VI. 1.—VIII. 26. „Szunyogvizsgálatok a Balaton mentén.“
26. **dr. Nagy István**, egyet. tanársegéd. Szeged. VII. 21.—VIII. 10. „A Balaton phytokplanktonjának vizsgálata.“
27. **dr. Ottó Mária**, orvos, egyet. tanársegéd. Budapest, Élettani Intézet. VII. 31.—VIII. 27. „Egysejtűek permeabilitása.“
28. **Papp Melinda**, egyet. hallgató. Budapest, I. Kémiai Intézet. VIII. 1.—IX. 8. „Aceton cukrok oxydálása.“
29. **dr. Penyigés-Manczur Viktor**, operateur. Budapest, O. T. B. A. Központi Readelő Intézete. III. 26. „Ízületképzési műtétek.“
30. **dr. Plenczner Sándor**, főorvos. Budapest. VIII. 2.—21. „Strophantin és adjuváns szerek rectális alkalmazása macskákön.“
31. **dr. Puky Pál**, egyet. tanársegéd. Budapest, Verebély klinika. I. 6.—7., III. 5., III. 25.—26., IV. 16., V. 27.—28., VI. 8., X. 8., XI. 18., XII. 8.—10. „Kísérleti ízületképzés, műtétek és utókezelés.“
32. **dr. Rotarides Mihály**, egyet. m. tanár. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum Állattára. VIII. 17.—31. „Állattani fotó-tanulmányok.“
33. **dr. Sárkány Sándor**, gimnáziumi tanár, egyet. tanársegéd. Budapest, VII. 2., VIII. 2. „Az istállóskői és a Szelim barlang faszénmaradványainak mikroszkópi vizsgálata.“
34. **dr. Soós Árpád**, egyet. tanársegéd. Budapest, Állattani Intézet. IX. 5.—11. „A tihanyi-félsziget piócái.“
35. **dr. Stief Sándor**, főorvos, egyet. c. rk. tanár. Budapest, Állami Ideggyógyintézet. VIII. 2.—27. „Állatkísérletek és irodalmi kutatások.“
36. **Trude Stöhr**, technikai asszisztens. Berlin—Dahlem, Reichsgesundheitsamt. VIII. 21.—28. „Baktérium vizsgálatok.“
37. **dr. Straub János**, egyet. m. tanár. Debrecen, Orvosi Vegytani Intézet. VIII. 15.—31. „Vizek kémiai és spektralanalitikai vizsgálata.“
38. **Surányi Pál**, egyet. hallgató. Budapest, Pázmány Péter Tudományegyetem. VII. 1.—10. „Lepkegyűjtés.“
39. **Jan Svoreny**, egyet. tanársegéd. Pozsony, Egyetemi Ált. Biológiai Intézet VII. 10.—16. „Regeneráció vizsgálata férgeken.“
40. **dr. Szabados Margit**, okl. középisk. tanár. Szeged. Növényntani Intézet. VII. 21.—VIII. 10. „A Balaton Flagellátái és a Volvocales csoport vizsgálata.“

41. **Szabó Éva**, egyet. hallgató. Debrecen, Orvosi Vegytani Intézet. VIII. 15.—31. „Víz kémiai és spektralanalitikai vizsgálata.“
 42. **dr. vitéz Szecsődy Imre**, egyet. m. tanár. igazgató főorvos, Budapest. Igazságügyi Orsz. Megfigyelő és Elmeógyógyító Intézet. VIII. 2.—27. „Állatkísérletek és irodalmi kutatások.“
 43. **Szemes Gábor**, állami tanítóképző intézeti tanár. Jászberény. Állami Tanítóképző Intézet. VII. 2.—VIII. 14. „A Balatoni pnytoplankton quantitativ vizsgálata.“
 44. **dr. Székessy Vilmos**, I. oszt. múzeumi segédőr. Budapest, M. N. Múzeum Állattára. IV. 15.—18. „Tihanyi-félsziget bogárfaunájának felkutatása.“
 45. **Varga Ilona**, egyet. hallgató. Budapest. I. Kémiai Intézet. VIII. 1.—31. „Cukrok biológiai átváltozása.“
 46. **dr. Varga Lajos**, alezredes, egyet. c. rk. tanár. Sopron. Rákóczi Intézet. VII. 15.—VIII. 8. „A Balaton parti faunájának kutatása.“
 47. **dr. vitéz kibédi és makkfalvi Varga Lajos**, főtörzsorvos, alezredes, egyet. m. tanár. Budapest, 8. sz. Honv. Csap. Korh. Belgyógyászata. VI. 5.—VII. 15. „A nicotinhatas vizsgálata a vérképző szövetre.“
 48. **dr. Vargha László**, egyet. m. tanár. Budapest, VII. 15.—VIII. 6. „Szer- ves kémiai vizsgálatok.“
 49. **dr. Veress Elemér**, egyet. ny. r. tanár. Szeged, Élettani Intézet. VII. 13.—VIII. 1. „A csillanószőrök mozgása.“
 50. **Verzár Irén**, vöröskeresztes ápolónövendék. Budapest, Vöröskeresztes Kórház IX. 5.—18. „Laboratóriumi munkálatok.“
 51. **dr. Végh Lajos**, orvos. Budapest, II. Női klinika. VI. 26.—VII. 2. „Melanophor hormon kísérlet.“
 52. **dr. Vitéz István**, egyet. tanársegéd. Budapest, Közegészségtani Intézet. VII. 2.—VIII. 1. „Víz baktérium vizsgálatok.“
 52. **Weisz Tibor**, gyógyszerész. Szeged, Állattani Intézet. VII. 5.—VIII. 18. „Madár fényképezés és ornithológiai megfigyelések.“
 54. **ilhelms Adrienne**, egyet. hallgató. Budapest, I. Kémiai Intézet. VII. 31.—IX. 8. „Vizsgálatok a West-cukrok lebontásán.“
 55. **dr. A. E. Woldringh**, operateur. Amsterdam. I. 6.—8., 22.—23. „Izület- képzési műtétek.“
 56. **dr. Zih. Sándor**, főorvos, egyet. m. tanár. Budapest, Szt. Rókus Köz- kórház. IX. 8.—18. „A tustárolás hatása a nyulak bilirubin cseréjére.“
-

Az intézetben tartott tudományos előadások.

1. **Dr. Ábrahám Ambrus**, egyet. c. ny. rk., főiskolai tanár. Szeged. 1939. július 20.
„A rákos daganat és az idegrendszer.“
2. **Dr. Karoliny Lajos**, főorvos, egyet. m. tanár. Gyula. 1939. július 25.
„Az allergiáról és az allergiás betegségekről.“
3. **Dr. Sárkány Sándor**, ev. gim. tanár, egyet. tanársegéd. Budapest. 1939. július 25.
„A xylotomia és anthrakotomia jelentősége.“
4. **Dr. Gelei József**, egyet. ny. r. tanár. Szeged. 1939. augusztus 1.
„Rostok szubmikroszkópikus szerkezete, különös tekintettel a látópálcikákra.“
5. **Dr. Issekutz Béla**, egyet. ny. r. tanár. Budapest. 1939. augusztus 8.
„A homoeopathiáról.“
6. **Dr. Plenczner Sándor**, főorvos. Budapest. 1939. augusztus 14.
„A vérkeringési szervek néhány sportfiziológiai vonatkozása.“
7. **Dr. Koczás Gyula**, egyetemi m. tanár. Pécs. 1939. augusztus 21.
„A katódoszillográf alkalmazása a kísérleti orvostudományban.“
8. **Dr. Sebestyén Olga**, biológiai kutatóintézeti asszisztens, Budapest —Tihany, 1939. augusztus 29.
„Néhány szó a svédországi IX. Nemzetközi Limnológiai Kongresszusról, (1939. VIII. 5.—16).“

**Az intézetben készült dolgozatok közül 1939. folyamán
megjelent :**

„A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái“ című kiadványunk XI. kötete a következő tartalommal :

- Bacsó, N.*: Az 1937. és 1938. évi időjárás feljegyzések Tihanyban. — Meteorologische Beobachtungen in Tihany im Jahre 1937. und 1938
- Csik, L.*: A különböző genotípusú *Drosophila*-bábok oxigénfogyasztásáról. — Sauerstoffverbrauch der *Drosophila*-Puppen verschiedenen Genotypus.
- Csik, L.*: Adatok a *Drosophila pseudo-obscura* Pale mutációjának hatásához. — Some data on the effect of the dominant Pale gene in *Drosophila pseudo-obscura*.
- Doby, A.* és *Jaczó, I.*: Újabb vizsgálatok a Balaton vízének időleges változásáról. — Neuere Untersuchungen über jahresperiodische Veränderungen des Balaton-wassers.
- Entz, G.*: Néhány adat a tarka géb (*Gobius marmoratus* Pall.) biológiájának ismeretéhez. — Ein kleiner Beitrag zur Kenntnis von *Gobius marmoratus*.
- Gelei, G.* és *Csik, L.*: A colchicin hatása a *Drosophila melanogaster*-re. — Die Wirkung von Colchicin auf den *Drosophila melanogaster*.
- Geyer, F.* und *Mann, H.*: Limnologische und fischereibiologische Untersuchungen am ungarischen Teil des Fertő. — Limnológiai és halászatbiológiai vizsgálatok a Fertő magyarországi részén.
- Homonnay, N.*: A Balaton költő madarai, tekintettel a fészkelő területek és a fészkelő madárfajok Balaton-melléki jellegzetességeire. A madár viszonya az élettérhez. — Die Brutvögel des Balaton-Sees in Bezug auf die für die Umgebung des Balaton charakteristischen Verhältnisse der Brutstellen und der dort brütenden Vogelarten.
- Krompecher, I.*: A megvilágítási idő gyakorlati megállapítása mikrofotografálásnál. — Praktische Bestimmung der Belichtungszeit beim Mikrofotographieren.
- Krompecher, I.* és *Berencsi, G.*: Rendellenes helyen

- fellépő elmeszesedés és elcsontosodás elkülönítése. — Morphologische Untersuchung von abnormen Verkalkungs- und Verknöcherungsvorgängen.
- Krompecher, I. és Hesz, A.*: A csontsejtek feltűntetésére alkalmas újabb módszerek. — Neuere Verfahren zur Darstellung von Knochenzellen.
- Nagy, I.*: A Balaton phytoplanktonjának quantitativ vizsgálata. I. A Balaton phytoplanktonja verticalis eloszlása Tihanyban 1938. VIII. 16—20-ig. — Quantitative Untersuchungen am Phytoplankton des Balatons. I. Die vertikale Verteilung des Phytoplanktons im Balaton bei Tihany vom 16. VIII. bis 20. VIII. 1938.
- Sebestyén, O.*: Balatoni Najádok növekedéséről. — On the growth of Unionidae in Lake Balaton.
- Stief, S. és Szecsődy, I.*: Kísérleti vizsgálatok „Azoman“-nal kapcsolatban. — Experimentelle Untersuchungen mit durch „Azoman“ hervorgerufenen Krämpfen.
- Szabados, M.*: Újabb adatok a Balaton Volvocales és Flagellatae vegetatioja ismeretéhez. I. Weitere Angaben zur Kenntnis der Flagellaten- und Volvocalen-vegetation des Balatonsees. I.
- Szabados, M.*: A tihanyi Belső tó Flagellatái. — Die Flagellaten des Belső tó von Tihany.
- Szemes G.*: A Balaton Tihany-félsziget környéki Bacillariaceae planktonjának quantitativ vizsgálata. — Quantitative Untersuchungen des Bacillariaceen-Planktons vom Balaton, in der Umgebung der Halbinsel von Tihany.
- Varga, L.*: Adatok a Balaton kerekeshéreg-faunájának ismeretéhez. Az „Aszófői nádas öböl“ kerekeshérgerei. — Beiträge zur Kenntnis der Rotatorien-Fauna des Balaton-Sees. Die Rotatorien der Bucht von Aszófő.
- Vargha, L.*: A p-amino-benzol-sulfamid dicarbonsavakkal alkotott fél-amidjairól. — Über die Halbamide von einigen Dicarbonsäuren mit p-Amino-Benzol-Sulfamid.
- Wolsky, A.*: Beiträge zur Kenntnis des Atmungsmechanismus der Seidenspinnereier. II. Über den Sauerstoffverbrauch geschädigter unbefruchteter Eier. — Adatok a selyemlepkepeték lélekömechanizmusának ismeretéhez. II. Sérült megtermékenyítetlen peték oxigénfogyasztása.
- Zih, S.*: A tústárolás hatása a nyulak bilirubin cseréjére. — Die Wirkung der Tuschspeicherung auf den Bilirubinwechsel der Kaninchen.

**Különböző szakfolyóiratokban megjelentek még az
intézeti tisztviselők alábbi dolgozatai:**

Entz G.: Magyar utazó Komodo szigetén, az óriásgyík hazájában. 5 szövegközötti ábrával, 10 műmelléklettel. Term. tud. Közl. 71, p. 141—153, 1939.

— Lussingrandeban 25 év múlva. A Tenger 29, p. 1 - 4, 1939.

— A Balaton biológiai viszonyairól. A tenger 29, p. 38 - 42, 1939.

— Magyar antropologia (Bartucz Lajos könyvének ismeretése.) Magyar Szemle 36, p. 160 - 164, 1939.

— Tihany és a természetvédelem. Magyar Szemle, 38. p. 281 - 285.

— Referatummok a „Berichte über die wissenschaftliche Biologie“ 1939-ben megjelent kötetében.

— Részt vesz a „Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái“-nak szerkesztésében.

(és *Sebestyén O.*): Biometriai variációs tanulmányok a balatoni *Ceratium hirundinellán*. IV—VII táblával, egy szövegközötti ábrával, 7 táblázattal. Mat. term. tud. Ert. 58, p. 220—241, 1939.

Müller S. (Mária Móricz, und Gyula Verner): Die Waldeschen Umkehrung in der Zuckergruppe, II. Mitteil.: Über die Alkali—Festigkeit der Sulfanylgruppe in den Sulfanyl Zuckerderivaten. Ber. Deutsch. chem. Ges. 72: 745 (1939).

(und *Ilona Varga*): Die oxydative Spaltung der Polyoxy—Seitenketten in den Zucker—Kondensationsprodukten des Azetonesters und des o-Phenylendiamins. Ber. Deutsch. chem. Ges., 72: 1993 (1939).

Csik L.: The susceptibility to oxygen want of different *Drosophila* species. Zeitschrift für vergleichende Physiologie 27. Bd. 2 Heft. 1939.

(and *P. C. Koller*): Relational coiling and chiasma frequency. Chromosoma 1 Bd. 2. Heft. 1939.

(und *A. Wolsky*): Untersuchungen über die Wirkung einiger Genmutationen auf den Sauer stoffverbrauch von *Droso-*

phila melanogaster. Biologisches Zentralblatt. 59. Bd. 7/8. Heft. 1939.

Sebestyén O.: Tukán, a maláji ezermeister (fordítás). Term. tud. Közl. 71, p. 239—242, 1939.

- Nehány szó a IX. Nemzetközi Limnológiai Kongresszus-ról. Halászat 40. p. 91—92, 1939.
- IX. Nemzetközi Limnológiai Kongresszus Svédországban. Term. tud. Társ. Évkönyve 1940. p. 1—6 (sep).
- Limnológiai Kongresszuson Svédországban. Magyar Női Szemle 5. p. 10—13. 1940.

Krompecher I.: Az álizület, valamint új izületi felszínek ki-fejlődésének mechanizmusa és szövettana. Budapesti kir. Orvosegyesület Orthopädiái Szakoszt. Orvosi Hetilap 1939. 10. sz.

- La formation expérimentale de cellules granuleuses en différents tissus par la traitement postopératoire. Comptes Rendus de l' Assoc. des Anatomistes 1939. p. 186—192.
- Az ál-izületről. Über die Pseudarthrose. Magyar Pathol. Társ. Munkálatai. Verh. d. ung. Pathol. Ges. VIII. 107. old. S, 200. 1939.
- Die Ähnlichkeit bzw. Identität der Knochen- und Knorpelgrundsubstanz resorbierenden Riesenzellen. Verh. anat. Ges 47. Vers. 1939.
- A szív sportanatómiája. 2. Magyar Sportorvosi Kongresszus.
- Mesterséges izületek. Egészség. 1939. szeptemberi szám.
- Szövetek kísérletes kialakítása az élő szervezeten belül. Természettudományi Közlöny Pótfüzetek 1939. okt. dec. szám.
- Die Bedeutung des Knorpelkallus. Virchow's Archiv. Bd. 305. S. 394—404. 1939.
- Die Chondroklasie, normal und pathologisch, namentlich bei Marmorknochenkrankheit. Die Bedeutung und Funktion der Osteoklastenriesenzellen. Ziegler's Beitr. pathol. Anat. Bd. 104. S. 163—185. 1940.

Jaczó I.: Alaktani, biometriai és életmódtani vizsgálatok egy Thuricolán (Ciliata, peritricha) Álattani Közl. 36:3—4. sz. 1939.

- Beiträge zur Kenntnis der Protozoen, Rotatorien, Copepoden und Phyllopoden einiger Fischteiche im Balatongebiet. Fragm. Faun. Hung. II. Fasc. 2. 1939.
- Beiträge zur Kenntnis der Entomotrakenfauna Ungarns. Fragm. Faun. Hung. II. fasc. 1. 1939.

- Beiträge zur Kenntnis der Rotatorienfauna des Komitates
Nógrád in Ungarn. Fragm. Faun. Hung. II. Fasc. 3. 1939.
- Györfly B.*: Colchicinnel indukált polyploidia. I. Acta Biol.
Pars. Bot. 1. 1939.
- Tetraploid paprika. Acta Biol. Pars. Bot. 1. 1939.
-

Összesített kimutatás

az intézet eddigi működéséről.

(1927. szeptember 5-től, 1939. december 31-ig terjedő időre.)

I. MUNKAHELYEK ELFOGLALÁSA.

Az intézet megnyitásától kezdve 1939. december 31-ig — az állandó tisztviselőkön kívül — dolgozott az intézetben:

533 hazai és 151 külföldi, összesen 684 kutató.

A hazai kutatók megoszlása egyetemek és főiskolák stb. szerint:

Budapesti egyetem	160	Magyar Nemzeti Múzeum	41
Szegedi egyetem	127	Halélettani Intézet	1
Debreceni egyetem	68	Közegészségügyi Intézet	9
Pécsi egyetem	17	Egyéb intézetek (kórházak, középiskolák, stb.)	92
József Nádor műszaki és gazdaságtud. egyetem.	18		

A külföldi kutatók megoszlása országok szerint:

Németország	42	Szlovákia	1
Ausztria (1938-ig)	22	Esztorország	2
Anglia	24	Dánia	2
Schweiz	15	Litvánia	2
Hollandia	8	Lengyelország (1939-ig) .	1
Olaszország	8	Spanyolország	1
Belgium	6	Svédország	1
Amerikai Egyesült Államok	5	Japán	1
Románia	5	India	1
Canada	1	Csehszlovákia (1939-ig) .	3
Oroszország	1		

Az összes kutatók megoszlása főbb tudományágak szerint:

Zoológia	218	Physiológia	178
Botanika	53	Pharmakológia	53
Bakteriológia	31	Genetica	12
Chemia	46	Egyéb	70

II. AZ INTÉZET MUNKÁSSÁGA.

Az intézet kiadványában, „A Magyar Biológiai Kutató-intézet Munkái“-ban megjelent:

1928—29. évi	II. kötetben ¹	25 szerző	37 cikke;	összesen	402 old.
1930.	„ III.	„ 37	„ 43	„ „	526 „
1931.	„ IV.	„ 46	„ 49	„ „	624 „
1932.	„ V.	„ 26	„ 31	„ „	239 „
1933.	„ VI.	„ 53	„ 41	„ „	328 „
1934.	„ VII.	„ 32	„ 40	„ „	337 „
1935—36.	„ VIII.	„ 28	„ 41	„ „	424 „
1937.	„ IX.	„ 4	„ 2	„ „	202 „
1938.	„ X.	„ 43	„ 46	„ „	474 „
1939.	„ XI.	„ 27	„ 21	„ „	389 „

Összesen : 331 szerző 351 cikke; összes. 3975 old.

Más hazai, vagy külföldi folyóiratban megjelent még az intézet tisztviselőitől :

1928—29 évben	6 közlemény
1930.	17 „
1931.	30 „
1932.	33 „
1933.	14 „
1934.	35 „
1935.	31 „
1936.	18 „
1937.	31 „
1938.	17 „
1939.	30 „

Összesen : 262 „

Az intézetben tartott tudományos előadások :

1928—29. évben	14 előadás
1930.	11 „
1931.	10 „
1932.	9 „
1933.	7 „
1934.	7 „
1935.	8 „
1936.	5 „
1937.	8 „
1938.	7 „
1939.	8 „

Összesen : 94 előadás

¹ Az I. kötet „Archivum Balaticum“ címen jelent meg a rév-fülöpi Hydrobiológiai Állomás kiadásában.

